

โครงสร้างรายวิชา

รายวิชา ศิลปะ 1

รหัสวิชา ศ21101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1

1 ชั่วโมง/สัปดาห์

20 ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัด		สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ตัวชี้วัด ระหว่างทาง (เก็บข้อมูล พัฒนาการ)	ตัวชี้วัด ปลายทาง (วัดและ ประเมินผล)			
1	ความหมาย ประเภทคุณค่า ศิลปะ	ศ1.1 ม.1/1		1) ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับทัศนศิลป์ 2) ประเภทของ ทัศนศิลป์	4	5
2	รู้จักเครื่องมือศิลป์		ศ1.1 ม.1/3	1) ความเป็นม ของการวาดภาพ ระบายสี 2) เครื่องมือและ อุปกรณ์ทำงาน ศิลปะ	1	5
3	การประเมินงาน ทัศนศิลป์	ศ1.1 ม.1/6		1) เข้าใจหลักการ วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินงานทัศนศิลป์ 2) สามารถ ประเมินผลงาน ทัศนศิลป์ได้	3	10
4	ความหมาย องค์ประกอบศิลป์	ศ1.1 ม.1/1		1) ทัศนธาตุ 2) องค์ประกอบ ศิลปะ	2	-
5	ฟิกเชล	ศ1.1 ม.1/1		1) ทัศนธาตุกับจุด 2) จุดภาพ หรือ	1	10

				พิกเซล		
6	น้ำหนัก-แสงเงา	ศ1.1 ม.1/1		1) ค่า น้ำหนัก (Value) 2) ความสำคัญของ ค่าน้ำหนัก	2	10
7	ออกแบบภาพงาน ทัศนศิลป์ด้วย เทคนิคสีน้ำ	ศ1.1 ม.1/2		1) ความหมาย ความสำคัญการ ออกแบบ 2) หลักการ ออกแบบ 3) เทคนิคสีน้ำ	4	10
8	ตราสัญลักษณ์ และงานกราฟิก	ศ1.1 ม.1/5		1) การออกแบบ รูปภาพ สัญลักษณ์ และเครื่องหมาย	2	10
รวมเวลาเรียน/คะแนนระหว่างภาค					18	60
คะแนนกลางภาค					1	20
คะแนนปลายภาค					1	20
รวม					20	100

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ออกแบบภาพงานทัศนศิลป์ด้วยเทคนิคสีน้ำ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การออกแบบงานทัศนศิลป์ ทัศนธาตุ รูปภาพและสัญลักษณ์

รายวิชา ศิลปะ 1

รหัสวิชา ศ21101

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ภาคเรียนที่ 1

เวลา 4 ชั่วโมง

ผู้สอน ณฤตล ชัยสิทธิ์

โรงเรียนชัชวาทพิทยาคม

---

1. สาระ/มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 สาระ/มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม
และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัดปลายทาง

-

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ศ 1.1 ม.1/2 ระบุ และบรรยายหลักการออกแบบงานทัศนศิลป์ โดยเน้นความเป็นเอกภาพ
ความกลมกลืน และความสมดุล

1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) นักเรียนอภิปราย วิเคราะห์ ความสำคัญของการออกแบบด้วยเทคนิคสีน้ำ
- 2) นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคสีน้ำการระบายเรียบและเทคนิคสีน้ำเปียกบนเปียก
- 3) นักเรียนเห็นคุณค่าความสำคัญของการออกแบบด้วยเทคนิคสีน้ำ
- 4) นักเรียนนำความรู้เทคนิคของสีน้ำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบผลงานศิลปะ

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หลักการออกแบบเป็นส่วนสำคัญอันดับแรกในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ซึ่งมีหลักการออกแบบงาน
ทัศนศิลป์ โดยเน้นในเรื่องของความเป็นเอกภาพ กลมกลืน และความสมดุล การสร้างสรรค์ภาพจิตรกรรม
สีน้ำ มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจคุณสมบัติของสีน้ำ เทคนิคพื้นฐานและต้องสามารถควบคุมได้ การลงมือ
ทดลองจะเห็นธรรมชาติ และความเป็นไปของมัน การฝึกฝนจะทำให้รู้จังหวะ

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

ด้านความรู้ อภิปรายความรู้ความเข้าใจของการออกแบบเทคนิคสีน้ำ
ด้านทักษะ/กระบวนการ จำแนกและปฏิบัติการออกแบบด้วยเทคนิคสีน้ำ
ด้านเจตคติ ประยุกต์ใช้วิธีการออกแบบผลงานโดยใช้ความรู้เทคนิคสีน้ำ

3.2 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)

-

3.3 สารการเรียนรู้บูรณาการ (ถ้ามี)

-

4. สมรรถนะของผู้เรียน

- 4.1 [ ] ความสามารถในการสื่อสาร
- 4.2 [✓] ความสามารถในการคิด
- 4.3 [✓] ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.4 [ ] ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 4.1 [ ] ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1.1 [ ] รักษา ศาสน์ กษัตริย์
- 1.2 [ ] ซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 [✓] มีวินัย
- 1.4 [✓] ใฝ่เรียนรู้
- 1.1 [ ] อยู่อย่างพอเพียง
- 1.6 [✓] มุ่งมั่นในการทำงาน
- 1.7 [ ] รักความเป็นไทย
- 1.8 [ ] มีจิตสาธารณะ

6. ทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R x 8C)

- 6.1 [ ] Reading (อ่านออก)
- 6.2 [ ] Writing (เขียนได้)
- 6.3 [ ] Arithmetic (คิดเลขเป็น)
- 6.4 [✓] Critical thinking & problem solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา)
- 6.1 [✓] Creativity & innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม)
- 6.6 [ ] Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์)
- 6.7 [ ] Collaboration, teamwork & leadership (ทักษะด้านความร่วมมือทำงานทีม ภาวะผู้นำ)
- 6.8 [ ] Communications, information & media literacy (ทักษะสื่อสารสารสนเทศเท่าทันสื่อ)
- 6.9 [ ] Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)
- 6.10 [ ] Career & learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)
- 6.11 [ ] Compassion (คุณธรรม จริยธรรม)

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. ชิ้นงาน สื่อน้ำภาพนทเทคนิคการระบายเปียกบนแห้ง

8. การวัดและประเมินผล

รายการ (สิ่งที่วัดและประเมินผล)	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การให้ คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
1. จุดประสงค์ข้อที่ 1 (K)	สังเกตพฤติกรรม และการทำงาน รายบุคคล	แบบสังเกต พฤติกรรมและ การทำงาน รายบุคคล	นักเรียนมีคะแนน การประเมินผล งานเกณฑ์การ ผ่าน ตั้งแต่ระดับ (ดี) 3 ขึ้นไป	นักเรียนต้องได้ คะแนนจากแบบ ประเมินผลงาน เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ (ดี)3 ขึ้นไป
2. จุดประสงค์ข้อที่ 2 (S/P)	ตรวจแบบ ประเมินผลงาน	แบบประเมิน ผลงาน	นักเรียนมีคะแนน การประเมินผล งานเกณฑ์การ ผ่าน ตั้งแต่ระดับ (ดี) 3 ขึ้นไป	นักเรียนต้องได้ คะแนนจากแบบ ประเมินผลงาน เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ (ดี)3 ขึ้นไป
3. จุดประสงค์ข้อที่ 3 (A)	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต พฤติกรรมการทำงาน	นักเรียนมี พฤติกรรมการทำงานตั้งแต่ ระดับ (ดี) 3 ขึ้นไป	นักเรียนต้องได้ คะแนนจากแบบ สังเกตพฤติกรรม การทำงานตั้งแต่ ระดับ (ดี)3ขึ้นไป
4. คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามหลักสูตร	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต คุณลักษณะอัน พึงประสงค์	นักเรียนมี พฤติกรรมที่ ปฏิบัติชัดเจน และสม่ำเสมอ	นักเรียนต้องได้ คะแนนจากแบบ สังเกตพฤติกรรม ที่ปฏิบัติชัดเจน และสม่ำเสมอ
5. สมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียน	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	นักเรียนมี พฤติกรรมที่	นักเรียนต้องได้ คะแนนจากแบบ สังเกตสมรรถนะ

			ปฏิบัติชัดเจน และสม่ำเสมอ	สำคัญของผู้เรียน ปฏิบัติชัดเจน และสม่ำเสมอ
6. ทักษะในศตวรรษที่ 21	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตทักษะ ในศตวรรษที่ 21	นักเรียนมีทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ตั้งแต่ระดับ (ดี) 3 ขึ้นไป	นักเรียนต้องได้ คะแนนจากแบบ สังเกตทักษะใน ศตวรรษที่ 21 ตั้งแต่ระดับ (ดี) 3 ขึ้นไป
7. ☒ อ่าน ☐ คิด ☐ วิเคราะห์ ☐ เขียน	ระบุข้อสิ่งชีวิต	ระบุข้อสิ่งชีวิต	ระบุข้อสิ่งชีวิต	ระบุข้อสิ่งชีวิต

9. กิจกรรมการเรียนรู้ (รูปแบบและเทคนิคที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning))

รูปแบบและมีขั้นตอน/กระบวนการ ดังนี้

คาบ 1-2

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. เช็ครายชื่อของนักเรียน ตรวจสอบเช็คอุปกรณ์
2. อภิปรายเกี่ยวกับเทคนิคการระบายเปียกบนแห้ง

ขั้นสอน (35 นาที)

3. ผู้สอนอธิบายวิธีการระบายสีเทคนิคเปียกบนแห้ง ทั้งหมด 3 รูปแบบ
4. ผู้สอนสาธิตวิธีการระบายสีเทคนิคเปียกบนแห้ง รูปแบบการระบายเรียบ รูปแบบไล่น้ำหนัก และรูปแบบระบายเปลี่ยนสี
5. ผู้สอนให้นักเรียนตีกรอบขนาด 6x8 นิ้ว จำนวน 3 กรอบ พร้อมทั้งให้นักเรียนปฏิบัติการระบายสีด้วยเทคนิคเปียกบนแห้ง ทั้ง 3 รูปแบบ ส่งสัปดาห์หน้า

ขั้นสรุป (10 นาที)

6. ผู้สอนกล่าวสรุปเน้นย้ำถึงเรื่องเนื้อหา ประโยชน์และการนำไปใช้ของสิ่งที่เรียนกันในวันนี้
7. ผู้สอนอธิบายถึงเนื้อหาในครั้งต่อไป และสั่งให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในครั้งต่อไป พร้อมทั้งขิงกระดาษมาให้เรียบร้อย

คาบ 3-4

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. เช็ครายชื่อของนักเรียน ตรวจสอบเช็คอุปกรณ์
2. ครูทบทวนเทคนิคการระบายเปียกบนแห้ง ทั้ง 3 รูปแบบ

ชั้นสอน (35 นาที)

3. ผู้สอนอธิบายการนำเทคนิคการระบายสีน้ำที่ครูสอนนำมาใส่ในรูปร่างรูปทรงต่างๆ
4. ผู้สอนเลือกรูปทรงรูปร่างของ นก ในชนิดต่างๆ เพราะ นก สามารถถ่ายทอดความสดใส สีสันของสีน้ำได้น่าสนใจหลากหลาย
5. ผู้สอนให้ตัวแทนนักเรียน ออกมาจับฉลากเลือกแบบภาพนก ในชนิดและลักษณะที่แตกต่างกัน
6. ผู้สอนให้นักเรียน ฝึกสังเกตภาพนกด้วยลายเส้นดินสอ เพื่อเป็นภาพร่างในการลงสีต่อไป
7. ผู้สอนสาธิตวิธีการนำเทคนิคการระบายสีน้ำวิธีต่างๆลงในรูปร่างนกที่นักเรียนจับฉลากได้
8. นักเรียนปฏิบัติลงสีน้ำ และให้เวลานักเรียนปฏิบัติงาน 2 สัปดาห์ ส่งเป็นลำดับไป

ขั้นสรุป (10 นาที)

6. ผู้สอนกล่าวสรุป ถึงการนำเทคนิคต่างๆไปใช้ในการระบายสีลงในวัตถุ สิ่งอื่นที่หลากหลายต่อไป
7. เน้นย้ำกำหนดวันส่งงาน และเกณฑ์การประเมินผลงาน

10. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ทัศนศิลป์
- 2) ใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ในการระบายสีน้ำ ภาพตัวอย่างผลงานสีน้ำ
- 3) ตัวอย่าง ผลงานเทคนิคเปียกบนแห้ง 3 รูปแบบ
- 4) ตัวอย่างภาพนก

10.2 แหล่งเรียนรู้

- 1) ห้องศิลปะโรงเรียนชัยนาทพิทยาคม

11. ความเห็นและข้อเสนอแนะของครูนิเทศ/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย/ผู้บริหารสถานศึกษา

11.1 ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้แล้วมีความคิดเห็น ดังนี้

1) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

ที่	รายการ	บันทึกผลการตรวจสอบ	
		มี	ไม่มี
1	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้		
2	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด		
3	สาระการเรียนรู้		
4	สมรรถนะของผู้เรียน		
5	คุณลักษณะอันพึงประสงค์		
6	ทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R x 8C)		
7	ชิ้นงาน/ภาระงาน		
8	การวัดและประเมินผล		
9	กิจกรรมการเรียนรู้		
10	สื่อ/แหล่งเรียนรู้		

2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้นำกระบวนการเรียนรู้ที่

- เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้ในการจัดการเรียนสอนได้อย่างเหมาะสม
- ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

3) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

- เห็นควรนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้
- เห็นควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ

(นายสาธิต ชื่นเมือง)

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

วันที่ เดือน พ.ศ.

11.2 ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

อนุมัติให้นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

ไม่อนุมัติ ควรปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้.....

.....
.....

ลงชื่อ

(นายชูชาติ พารีสอน)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชัยนาทพิทยาคม

วันที่   เดือน   พ.ศ.

12. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

.....
.....

ด้านทักษะ/กระบวนการ (S/P)

.....
.....

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

.....
.....

ด้านสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน (C)

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

แนวทางการแก้ไข/แนวทางการพัฒนา

.....
.....

ลงชื่อ

(นายณฤตล ชัยสิทธิ์)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

วันที่

เดือน

พ.ศ.

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ชื่อ.....ชั้น.....แผนการเรียนรู้ที่.....

กิจกรรม.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลง
ในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความตั้งใจ ในการทำงาน				ความ รับผิดชอบ				การตรงต่อ เวลา				ความสะอาด เรียบร้อย				ผลสำเร็จ ของ งาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน
..... / ..... / .....

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ชื่อ.....ชั้น.....แผนการเรียนรู้ที่.....

กิจกรรม.....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ความถูกต้องของเนื้อหา				
2	ความคิดสร้างสรรค์				
3	วิธีการนำเสนอผลงาน				
4	การนำไปใช้ประโยชน์				
1	การตรงต่อเวลา				
รวม					

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

..... /..... /.....

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้คะแนนลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน			รวมคะแนน	ระดับคุณภาพ
		มีวินัย (3)	ใฝ่เรียนรู้(3)	มุ่งมั่นทำงาน(3)		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

ระดับคุณภาพ

- 3 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ
- 2 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมบ่อยครั้ง
- 1 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมบางครั้ง
- 0 หมายถึง นักเรียนไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเลย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	8-9	5-7	3-4	0-2
ระดับคุณภาพ	ดีเยี่ยม 3	ดี 2	ผ่าน 1	ไม่ผ่าน 0

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวมคะแนน	ระดับคุณภาพ
		ความสามารถในการสื่อสาร (3)	ความสามารถในการคิด (3)	ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต(3)		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

ระดับคุณภาพ

- 3 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ
- 2 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมบ่อยครั้ง
- 1 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมบางครั้ง
- 0 หมายถึง นักเรียนไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเลย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	8-9	5-7	3-4	0-2
ระดับคุณภาพ	ดีเยี่ยม 3	ดี 2	ผ่าน 1	ไม่ผ่าน 0

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R x 8C)

3 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวมคะแนน	ระดับคุณภาพ
		Reading (อ่านออก) (3)	Writing (เขียนได้) (3)	Critical thinking & problem solving (3)		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

2 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมบ่อยครั้ง

1 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมบางครั้ง

0 หมายถึง นักเรียนไม่เคยปฏิบัติพฤติกรรมนั้นเลย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	8-9	5-7	3-4	0-2
ระดับคุณภาพ	ดีเยี่ยม 3	ดี 2	ผ่าน 1	ไม่ผ่าน 0

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

เอกสารประกอบการสอน/ใบความรู้/ใบงาน

ใบความรู้/สื่อการเรียนรู้

ความหมายและความสำคัญของการออกแบบ

การออกแบบ Design หมายถึง การถ่ายทอดรูปแบบจากความคิดออกมาเป็นผลงาน ที่ผู้อื่นสามารถมองเห็น รับรู้ หรือสัมผัสได้ เพื่อให้มีความเข้าใจในผลงานร่วมกัน

หลักการออกแบบ

ในการออกแบบสิ่งใดก็ตาม นักออกแบบจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยและความงาม งานออกแบบนั้นจึงจะมีคุณค่าสมบูรณ์ ทางด้านประโยชน์ใช้สอย เราคงทราบกันดีแล้ว เช่น แก้วที่ใช้ประโยชน์ในการนั่ง แต่ทางด้านความงามของรูปแบบแก้วมีไว้สำหรับชื่นชมสิ่งที่จะนำมาประกอบกันให้เกิดความงาม ก็คือ ส่วนประกอบในการออกแบบ แต่การจัดส่วนประกอบเข้าด้วยกันต้องมีหลัก หลักดังกล่าวนี้ ได้แก่ หลักการออกแบบ โดยนั้น 3 ประการ ดังนี้

1. เอกภาพ
2. ความกลมกลืน
3. ความสมดุล

เทคนิคการระบาย(Wash technique)

1.1 ระบายเรียบ การระบายเรียบสามารถนำไปใช้ได้ในทุกกรณี ที่ใช้บ่อยสุดคือระบายสีหนึ่งทับลงบนอีกสีหนึ่ง บางครั้งใช้สำหรับย้อมพื้นกระดาษให้เป็นสีตามที่ต้องการเพื่อใช้เป็นพื้นหลัง นิยมใช้แปรงสีน้ำขนนุ่มๆ ใช้แปรงจุ่มสีระบายเป็นแนวยาวจากซ้ายไปขวาที่ละแนวจากบนลงล่าง จนได้พื้นที่เรียบตามต้องการจึงปล่อยให้แห้ง

- ระบายเรียบสีเดียว (Flat wash) โดยใช้พู่กันจุ่มสีระบายไปตามแนวนอนบนกระดาษที่เอียงเล็กน้อยให้น้ำสีไหลลง ไปกองข้างล่างแล้วระบายต่อเนื่องกันลงไปจนจบ การระบายครั้งต่อไปให้ต่อที่ได้คราบน้ำที่ยังเปียกอยู่ ผลที่ได้คือสีจะใส เรียบสม่ำเสมอ ระวัง อย่างนำพู่กันไปจุ่มน้ำ หรือเติมน้ำลงในสีระหว่างทำงานเพราะจะทำให้สีที่ได้ไม่เรียบเกิดเป็นชั้นได้
- ระบายเรียบหลายสี (Color wash) ทำเหมือนกับระบายเรียบสีเดียวแต่เมื่อจบสีที่ 1 แล้วให้ระบายสีที่ 2 ต่อที่ได้คราบน้ำขณะที่เปียกอยู่ ผลที่ได้คือ สีต่างๆ จะมีการผสมผสานกลมกลืนกันอย่างต่อเนื่อง หมายเหตุ ทั้งการระบายเรียบสีเดียว และ หลายสี เป็นพื้นฐานของงานสีน้ำที่นำไปใช้ระบาย ให้เกิดภาพแล้วแต่จะทำให้เป็นสีเดียว หรือหลายสี เช่น ภาพคนใส่เสื้อผ้า ก็ต้องเป็นระบายเรียบหลายสี

1.2 ระบายไล่สีน้ำหนัก มีวิธีการระบายเช่นเดียวกับระบายเรียบ ต่างกันตรงต้องผสมน้ำมากขึ้นเรื่อยๆเมื่อระบายแต่ละแนวต่อกัน เพื่อให้ได้น้ำหนักแกไปอ่อน หรือระบายกลับกันเพื่อให้ได้น้ำหนักอ่อนไปแก่ ถ้าใช้สีหลายๆสีต่อกันเรียก (Variegated washes)

เทคนิคเปียกบนเปียก(Wet-in-wet)

เป็นเทคนิคที่แสดงอารมณ์ของการระบายสีน้ำได้อย่างงดงาม ทำได้สองวิธี คือ ระบายสีลงบนกระดาษเปียก หรือระบายสีหนึ่งลงบนอีกสีหนึ่งที่ยังไม่แห้ง สีจะวิ่งไปบนพื้นที่กำลังเปียกอยู่หรือวิ่งเข้าผสมผสานกันทำให้ดูนุ่มนวล ชุ่มฉ่ำ มีน้ำหนักต่างๆกันในพื้นที่สีเดียวกัน เกิดคุณค่าของความมืดสว่างอย่างน่าทึ่งนิยมใช้ระบายท้องฟ้าและน้ำ

เทคนิคเปียกบนแห้ง (Wet-on-Dry)

เป็นวิธีการระบายสีหนึ่งลงบนพื้นกระดาษที่แห้งแล้ว ทำให้เกิดชั้นสีสองสีหรือมากกว่านั้นซ้อนกันดูแล้วสวยงามมาก เพราะตรงรอยซ้อนกันของสีจะมองเห็นเป็นอีกสีหนึ่ง บางครั้งเรียกเทคนิคนี้ว่าเทคนิคระบายเคลือบ (Glazing)

การระบายเคลือบ (Glazing)

เป็นการระบายทับซ้ำสีที่แห้งสนิทแล้วด้วยสี เดิมที่เข้มกว่า โดยสีที่ระบายเคลือบนี้ควรต้องเป็นสีโปร่งแสง ผลที่ได้คือ ส่วนที่ระบายเคลือบจะเป็นพื้นและส่วนที่เว้นไว้จะเป็นรูป ซึ่งรูปกับพื้นนี้จะมีความขัดแย้งหรือตัดกันเสมอ คือถ้าพื้นเข้มรูปต้องอ่อน ถ้าพื้นอ่อนรูปต้องเข้ม เทคนิคการระบายเคลือบนี้นำไปใช้ สร้างรูปทรง ผลักระยะให้ลึกตื้น สร้างเงา ลดความจัดจ้านของสีบรรยากาศ

การระบายขอบคมชัดและเรื่อรยาง (Hard edge/Soft edge)

Hard edge เป็นการระบายให้เกิดการตัดกัน แบ่งขอบเขตระหว่างรูปกับพื้นหรือพื้นกับรูปอย่างชัดเจน หรือให้เกิดเป็นเหลี่ยมเป็นสัน วิธีการคือระบายเป็นขอบตามที่ต้องการแล้วปล่อยให้แห้ง ไม่ทำให้เกิดการกลมกลืน เช่นกรณีเขียนภาพทิวทัศน์ที่มีบ้านในสวน เราให้ส่วนที่เป็นหลังคาเว้นขาวไว้เพราะเป็นส่วนที่รับแสง ถัดจากหลังคาไปเป็นบรรยากาศก็ให้ใช้สีของบรรยากาศเพิ่มความเข้มระบายกดระยะ ลงไปเป็น Hard edge เพื่อให้ตัวบ้านและบรรยากาศโดยรอบตัดกันเป็นขอบคมชัด แยกสัดส่วนกันเพื่อให้บ้านดูลอยเด่นขึ้นมา

Soft edge คือการเจือจางขอบเขตระหว่างรูปกับรูปบางส่วนให้ดูกลมกลืนกัน วิธีการคือใช้น้ำมา soft ตรงเส้นขอบให้เกิดการเจือจาง เทคนิคนี้ใช้ในกรณีที่ต้องการลดความขัดแย้งให้เกิดการกลมกลืน เช่นกรณีระบายภาพคลื่นในทะเล บางจุดของคลื่นจะมีน้ำทะเลตัดกับฟองอย่างชัดเจน และบางจุดที่ต่อเนื่องจะมีความกลมกลืนกัน เพราะฟองคลายตัวลงหรืออาจเป็นส่วนที่รับแสง ตรงส่วนนี้ให้เราSoft edge โดยใช้น้ำมาSoft เพื่อละลายเส้นขอบแสดงความกลมกลืนได้

เทคนิคแห้งบนแห้ง(Dry-on-Dry)

เป็นเทคนิคที่ใช้พู่กันจุ่มสีชั้นๆ ระบายปาดลงบนพื้นกระดาษ (หรือพื้นสี) ที่แห้งอยู่ เกิดเป็นริ้วรอยการปาดพู่กันติดบ้างไม่ติดบ้าง บางครั้งเรียกเทคนิคนี้ว่า เทคนิคพู่กันแห้ง(Dry brush edges) ดูแล้วให้ความรู้สึกแตกต่างจากเทคนิคอื่น มองเห็นคล้ายเป็นประกายระยิบระยับ

กิจกรรมการเรียนรู้
เรื่อง การวิธีการและเทคนิคการระบายเปียกบนแห้ง

ชื่อ-สกุล .....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....เลขที่.....

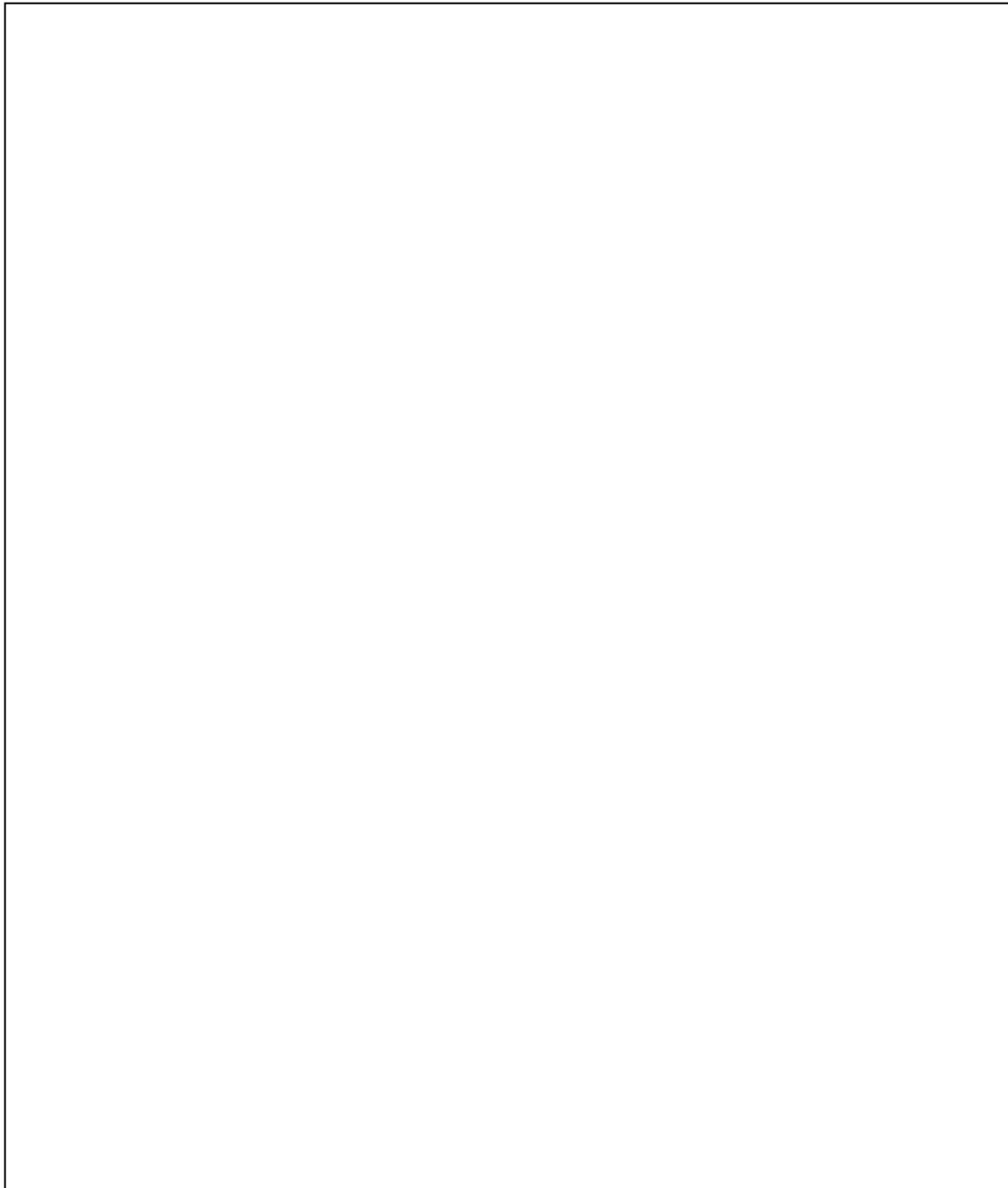
คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติงาน เทคนิค ขั้นตอนของการวาดภาพระบายสีด้วยเทคนิคต่อไปนี้ ด้วยสีน้ำลงบนกระดาษเขียนรูป

กิจกรรมการเรียนรู้
เรื่อง การระบายสีน้ำภาพนก โดยใช้เทคนิคการระบายเปียกบนแห้ง

ชื่อ-สกุล .....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติงาน เทคนิค ขั้นตอนของการวาดภาพนกระบายสีด้วยเทคนิคต่อไปนี้ ด้วยสีน้ำลงบนกระดาษเขียนรูป

ตัวอย่างผลงานนักเรียน

